

het V.D.H.-tje

PERSONEELSORGAAN van VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND
Verkoopkantoor VAN DER HEEM N.V. en Eerste Nederlandse Autorijwielfabriek N.V.

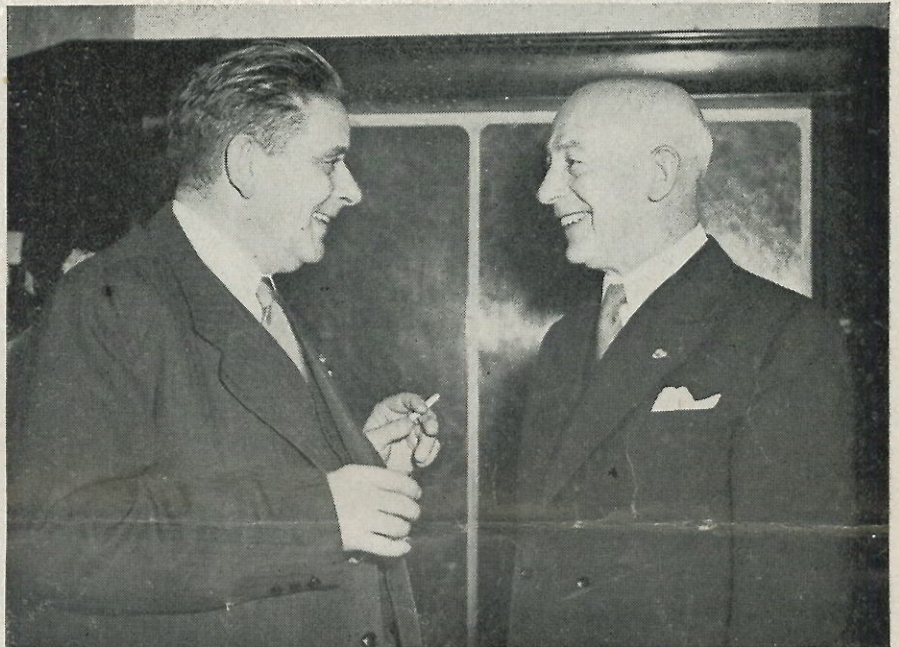
Vijf- en-twintigjarige zaken- en vriendschapsband

Gaarne voeg ik bij de vele felicitaties, die op deze dag zeker aan onze president-commissaris zullen worden aangeboden, de mijne.

Bij dit gedenkwaardig jubileum gaan mijn gedachten onwillekeurig terug naar het begin van onze relatie.

Nog zie ik mij op die befaamde Zaterdagochtend naar Rotterdam gaan met een radio-toestelletje onder de arm, waar ik ten kantore van Stokvis werd ontvangen door de heer Erwich, die het aanstonds de moeite waard bleek te vinden de heer Van Randwijk te betrekken in ons gesprek in een wachtkamertje. Het was mij toen nog niet bekend, dat een Zaterdag voor dergelijke bezoeken weinig geschikt is. Had men mij toen afgewezen, dan was waarschijnlijk de relatie met Stokvis en de heer Van Randwijk nooit tot stand gekomen.

Natuurlijk zou het te ver voeren indien ik zou proberen op deze plaats alle belangrijke gebeurtenissen van de afgelopen 25 jaren te memoreren. Eén ding is echter zeker: Het was de heer Van Randwijk die in zee ging met de toenmalige firma Van der Heem en Bloemsma en ik bewonder zijn moed

DE HEER J. VAN RANDWIJK, zilveren president-commissaris, viert als zodanig een zeldzaam jubileum. De heren **L. W. van der Heem**, directeur-fabrikant (links) en **J. van Randwijk**, directeur-verkoper (rechts), wier zakelijke en vriendschapsbanden nauw zijn verweven, hebben reden tot verheugenis over de tot heden behaalde resultaten.

Tijdens de reis in 1947 van de heren **L. W. van der Heem** (links) en **J. van Randwijk** (rechts) naar Indonesië werd de Javastaal-Stokvis N.V. te Djakarta opgericht.

en inzicht om dat te doen met een firma, die in die tijd nog nauwelijks betekenis had.

Ik verscheen als vertegenwoordiger ener firma, welke nog uitsluitend beschikte over mensen, die ijverig waren en van goeden wille, maar meer praktisch niet.

Gelukkig evenwel deelde de jubilaris van vandaag weldra in ons laaiend enthousiasme, hetgeen er onder meer toe leidde, dat na korte tijd de sedertdien beroemd geworden KY in de handel werd gebracht.

Uit deze stap vloeyde op zijn beurt het besluit voort met een „echte” fabriek te beginnen.

Maar ja! Weliswaar waren de bouwplannen er, doch alle begin is moeilijk en... er was geen geld! Pogingen door middel van advertenties een geschikte ruimte te huren, leidden niet tot het gewenste resultaat.

Het was toen de heer Van Randwijk, die het nog éénmaal wilde proberen en inderdaad: dank zij deze stap gelukte

het de beschikking te krijgen over een fabriekspand in de ons later zo vertrouwd geworden Stortenbekerstraat.

De firma beschikte niet over voldoende geldmiddelen om de uitvoering der gevormde plannen te financieren.

(Zie verder pag. 4 onderaan.)

 het V.D.H.-tje

onder redactie van Carel Niermeier, Afdeling Publiciteit Van der Heem N.V., Maanweg 256, 's-Gravenhage, telefoon 723820, toestel 338.

Het adres, waar Uw bijdragen voor dit blad, oplage 3000 exemplaren, zo van harte welkom zijn.

Aan dit nummer werkten mede: mej. Smit, de heren Claasen, Coomans, L. W. van der Heem, de Jong, van Kleef, Koopman, drs van Lutervelt, mr Oosterhof, Oosthoek, dr Scheurer, Steevens, van Vliet en Vroklage, de Personeelsafdelingen, de Ideeëncommissie en Stokvis afd. Publiciteit.

HONDERDDUIZEND RIJWIELEN SOLEX

Honderd genodigden zijn 14 April j.l. getuige geweest van het gereedkomen van het honderd-duizendste Rijwiel Solex.

't Was een opgewekt gezelschap; er was dan ook reden om een tikkeltje in feeststemming te zijn. Onze bijdrage aan de (hulp-) motorisering van wielrijdend Nederland is niet gering geweest en..... zal nog indrukwekkender worden.

De directie op de voorste rij.

De heer J. van der Heem begroette die zonnige morgen in de met vele bloemen en planten versierde cantine van de Enaf de gasten: de directie van Stokvis, vertegenwoordigers van enkele Ministeries en van het Gemeentebestuur van 's-Gravenhage, de Pers, verkeersorganisaties en de Kernvoorzitters van de Enaf, Maanweg en Utrecht.

In zijn toespraak belichtte onze directeur het feit, dat wij met de Solex het principe van de constructeurs van rijwielen-met-hulpmotor trouw zijn gebleven. Wij hebben er geen ingewikkeld te bedienen verkeerspaniekzaaier van gemaakt.

Eenvoudig te bedienen, een redelijke snelheid, een lage kostprijs: een veilige bromfiets dus zijn de bases, waarop de goodwill van de Solex is gestoeld.

100.000ste Solex op de band.

Nadat inmiddels een claxon aankondigde, dat de 100.000ste Solex op de band moest worden geplaatst en zulks door de heer Braakman onder geflits van fotolampen was geschied, sprak de heer E. F. Eriksson, directeur van de Solex Verkoopsorganisatie voor de Benelux en voorzitter van de R.A.I.

Uitvoerig belichtte hij de economische aspecten van de bromfiets. Alle gasten waren vervolgens ooggetuige van het gereedkomen van de „feestfiets”.

De heer L. W. van der Heem droeg in een humoristisch speechje en onder langdurig applaus de 99.999ste, de 100.000ste en de 100.001ste Solex over aan de Van der Heemse winnaars van de Solex-loterij. Vooral de heer Revet (Utrecht) was van de verrassing schier ondersteboven, drukte iedereen die hem hebben wilde, de hand en vertelde dat dit geschenk van de directie van Van der Heem N.V. precies een week vóór zijn 25-jarig huwelijksfeest kwam. Voortaan gaat het echtpaar Revet brommend door het leven.

In een voortreffelijke toespraak bedankte Kernvoorzitter Enaf, de heer Evers, de Directie voor haar geste, sprak warme woorden over de vele sociale voorzieningen voor het personeel en gewaagde van warme gevoelens, die meer betekenen dan alleen de verhouding werkgever-werknemer, ten gevolge van de diep-menselijke visie van de Directie in het personeelsbeleid voortdurend tot uitdrukking gebracht.

De oprechte, sympathieke woorden van de heer Evers ontlokten een luide bijval. Na enige tijd genoeglijk bij elkaar te hebben vertoeft, kwam het einde van de viering van de mijlpaal in de geschiedenis van de Nederlandse Solexfabricage.

----- KIJK en VERGELIJK

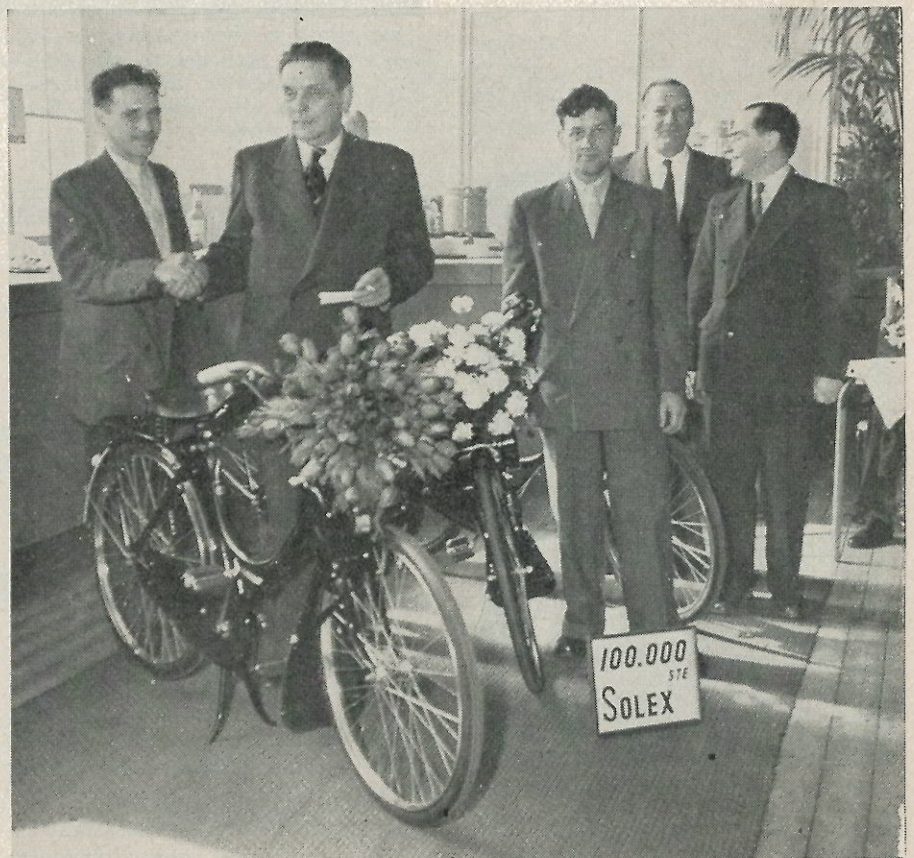
De (meeste) mannen hebben een hekel aan de schoonmaak en toch zullen zij door hun vrouwen geraadpleegd worden, als het er om gaat nieuwe dingen aan te schaffen.

Alles wat het in de donkere dagen van December nog wel dééd, vertoont, nu er feller licht in de kamers komt, meedogenloos zijn kale, versleten plekken. En wanneer dan de gehele inventaris van Uw huis wordt geklopt, gelucht, gewassen en geïnspecteerd, dan ontdekt Uw vrouw veel dat aanvulling of vernieuwing nodig heeft.

Van Uw huishoudkas worden in deze tijd wonderen gevraagd. Er wordt door Uw vrouw en U gerekend, gewikt en gewogen. Dan gaat U naar de winkel, U gaat eerst eens kijken en vergelijken. En als U dat doet, overtuigt U dan ook of het Nederlandse product in prijs en kwaliteit evenwaardig is aan het buitenlandse fabrikaat.

De conclusie? Wel, als U hebt gekeken en vergeleken, dan geeft U als U dat op grond van prijs en kwaliteit kunt doen, de voorkeur aan het Nederlands fabrikaat. Dat is de overtuiging van de

**VERENIGING
„NEDERLANDS FABRIKAAT”**

De drie prijswinnaars.

Telegrammen

VAN: VANDERHEEM-HOLLAND
AAN: SOLEX-NEUILLY SUR SEINE-
FRANKRIJK.

De honderdduizendste Hollandse
Solex heeft als eerste daad na zijn ge-
boorte op 14 April 1954 de eer zijn
vierhonderdduizendste Franse collega
hartelijk te feliciteren en hem een lang
en gelukkig leven toe te wensen.

VAN DER HEEM

*

VAN: SOLEX-NEUILLY SUR SEINE-
FRANKRIJK
AAN: VANDERHEEM-HOLLAND

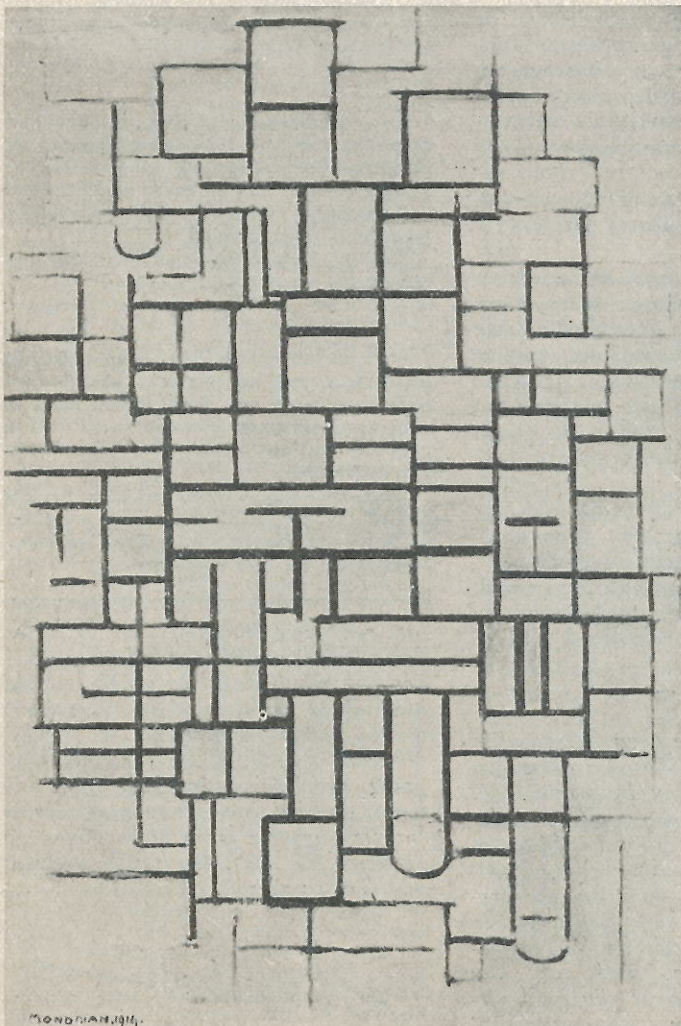
Zijn verbeugd onze welgemeende ge-
lukwensen te zenden bij de geboorte
van de honderdduizendste Hollandse
Solex. Moge er nog vele geboorten vol-
gen.

SOLEX

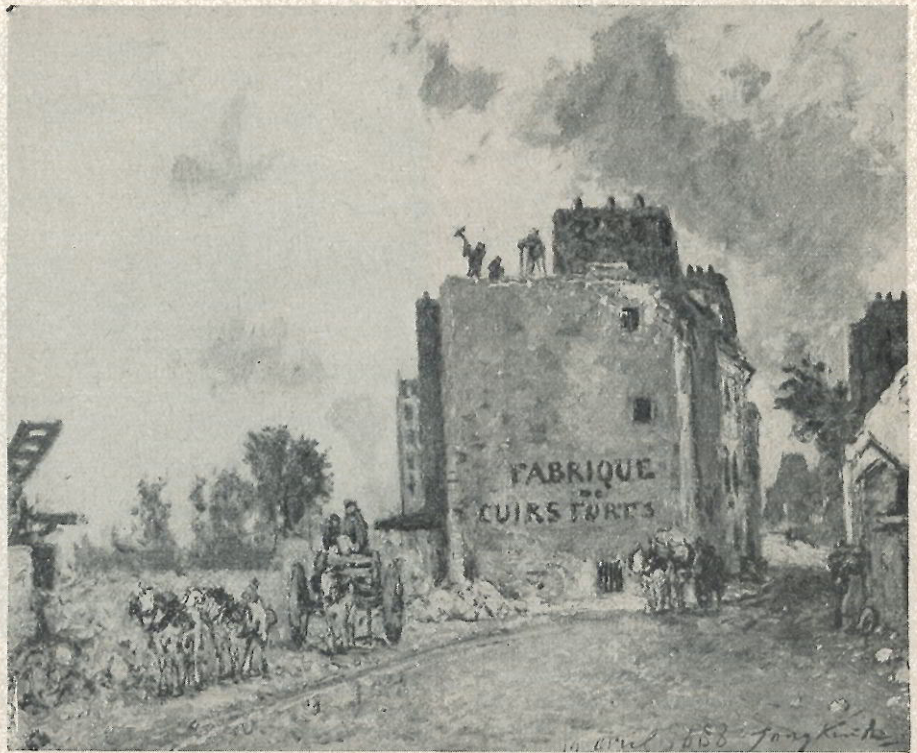
(Deze telegrammen werden gewisseld
op 14 April 1.1.).

Wat willen die moderne kunste-
naars?

U wist natuurlijk reeds lang, dat de
tijd voorbij is waarin men voor het
bezoeken van een museum zijn beste
pak aandeed, of, zoals in sommige
landen gebruikelijk was, zijn hoge
hoed opzette.

Wat willen die moderne Kunstenaars?

U wist natuurlijk ook, dat de musea gemeenschappelijk
eigendom zijn, dus ook van U die door Uw belastingen
deze instellingen steunt.

Toch zijn er nog, die menen dat de musea gebouwen zijn,
waar men zeer geleerd voor moet zijn om er in rond te
wandelen en dat men er fluisterend en geheimzinnig moet
spreken.

Maar ook al behoort U niet tot deze laatste groep, toch
heeft U bij het zien van schilderijen U wel eens afgevraagd:
„Wat bedoelen die kunstenaars nu eigenlijk?,” of U heeft
gezegd: „Dat is niets voor mij, dat begrijp ik toch niet, het
lijkt niet meer op de natuur.”

Over deze moeilijkheden, die zich vooral voordoen bij
het zien van moderne kunst, willen wij graag eens met U
praten in een cursus die speciaal voor het personeel van
Van der Heem gehouden zal worden. In deze cursus zullen
wij zowel de oudere als de moderne schilderscholen be-
handelen en aantonen, dat er een logische ontwikkeling te
bespeuren valt naar het moderne kunstwerk.

Wilt U enkele namen van kunstenaars van wie werk in
het museum te zien is en die wij zullen bespreken?: Israëls,
Maris, Bosboom, Jongkind, Toorop, Van Gogh, Mondriaan,
Ouborg.

Wij zullen tevens bekijken hoe een kunstwerk tot stand
komt en met welke middelen de kunstenaar werkt, wat hij
met deze middelen kan doen en wat lijnen, vormen en
kleuren eigenlijk zijn.

Dat de twee schilderijen die wij hierbij afbeelden,

1. De afbraak — J. B. Jongkind
2. Compositie 6 — P. Mondriaan

niet zo ver van elkaar afstaan als op het eerste gezicht lijkt,
hopen wij U op het einde der cursus duidelijk gemaakt te
hebben.

HARRY VERBURG.
Hoofd Paedagogische Afdeling
v.h. Gemeentemuseum van
's-Gravenhage

Vier cursusavonden zullen op Woensdagavonden binnenkort be-
ginnen. Deelname f 0.50 totaal. Aanmelden bij de afd. Soc. Zaken
of bij Kernleden.

ONS BEDRIJF EN DE B.B.

Wij beloofden U de vorige keer te schrijven over de maatregelen, welke in het kader van de Bedrijfsbescherming door de Overheid worden gevraagd.

Deze maatregelen zijn verdeeld in drie groepen:

I. Thans te nemen maatregelen:

1. Aanwijzen van een hoofd bedrijfsbescherming;
2. Samenstellen van een beschermingsplan;
3. Regelen van de verhouding bedrijfsbescherming-overheidsorganisatie;
4. Inschakelen resp. werven van personeel voor de hulpploegen der bedrijfsbeschermingsorganisatie;
5. Opleiden en oefenen van het personeel bedoeld onder 4.

II. Maatregelen te verwezenlijken binnen een week na afkondiging van de staat van paraatheid, welke uiteraard reeds thans voorbereiding vragen:

1. Voorkomen van lichtuitstraling;
2. Interne waarschuwing;
3. Aanleg van schuilgelegenheden;
4. Uitrusten van een bedrijfsbrandweer en het treffen van brandpreventie-maatregelen;
5. Uitrusten van de medische- en reddingsploegen.

III. Geadviseerde maatregelen:

1. Regelen van wederzijdse hulpverlening tussen aangrenzende bedrijven en eventueel voorbereiden van een gezamenlijke beschermingsorganisatie;
2. Formeren en uitrusten van pionierploegen, ordedienst, enz.;
3. Inrichten van een centrale post;
4. Treffen van eventuele aanvullende maatregelen ter verhoging van de onmiddellijke paraatheid der bedrijfsbeschermingsorganisatie;
5. Treffen van maatregelen ter bescherming van gebouwen, installaties en voorraden.

C. O.

(Vervolg van pag. 1.)

Deze omstandigheid, alsmede het streven de band met Stokvis sterker te maken, deed partijen besluiten een naamloze vennootschap op te richten. De heer Van Randwijk werd benoemd tot president-commissaris, de heer J. van der Heem tot commissaris, terwijl mijn broer P. H. J. van der Heem en ik de directie vormden.

Sedert 1 Mei 1929 is onder de bekende en enthousiaste leiding van de president-commissaris een band ontstaan tussen Stokvis en onze onderneming, die zo hecht is geworden, dat het moeilijk valt zich een andere constructie in te denken. Zonder Stokvis zou Van der Heem wellicht niet zijn geworden wat zij thans is.

Meer dan ooit heeft deze samenwerking in het licht gesteld, dat het er in het bedrijfsleven niet alleen op aan komt goede producten te fabriceren, doch dat het er evenzeer om gaat deze te verkopen.

De heer Van Randwijk had in deze vorm van samenwerking steeds een dubbele functie: als directeur van R. S. Stokvis & Zonen N.V. moest hij de verkoop met krachtige hand leiden en de commerciële mogelijkheden voor ogen houden, anderzijds diende hij als president-commissaris van Van der Heem N.V. open te staan voor de mogelijkheden en moeilijkheden van de fabrieksonderneming. Dit was geen geringe opgave. Nimmer mocht de president-commissaris de belangen der door hem geleide vennootschap in de weg staan; aan de andere kant was het zijn taak te zorgen, dat ook de verkooporganisatie de plaats kon innemen, waarop zij recht had. Vooral in den beginne — wij hadden geen enkele ervaring als fabrikant, noch als handelaar — moest hij onze raadgever zijn, die wij ten volle konden vertrouwen. Dit vertrouwen hebben wij hem ge-

schonken en dit jubileum getuigt ervan, dat het nimmer werd beschaamd.

Het typeert bij uitstek de grote gaven van hoofd en hart van de heer Van Randwijk, dat hij de vele en velerlei taken, welke hij op zijn weg vond, steeds wist te volbrengen op een wijze, waarvoor wij hem te allen tijde erkentelijk zullen blijven.

In de afgelopen 25 jaren hebben de beide zo nauw samenwerkende vennootschappen gelukkig verscheidene aangename gebeurtenissen meegemaakt, doch het spreekt vanzelf, dat de moeilijkheden haar evenmin bespaard zijn gebleven.

Steeds was het onze president-commissaris, die ertoe bijdroeg deze laatste te overwinnen.

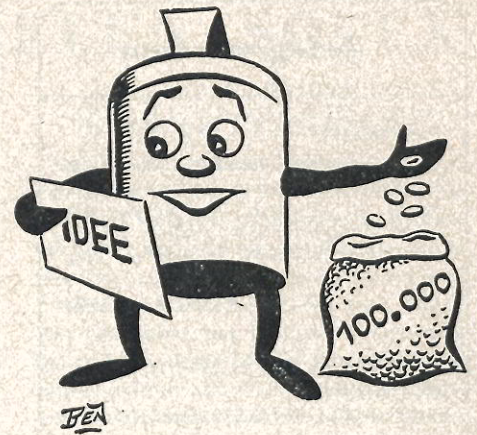
Het doet mij genoeg er anderzijds aan te herinneren, dat de band tussen Stokvis en Van der Heem geleidelijk zo nauw was aangehaald, dat, toen er in 1940 moeilijkheden rezen, de keuze op mij viel om te worden benoemd tot directeur van R. S. Stokvis & Zonen N.V., een functie, die ik gedurende 7 jaren heb vervuld.

Onder meer was het in die tijd, dat wij naar Indonesië gingen, waar Java-staal-Stokvis N.V. werd opgericht.

Veilig mag dan ook worden gesteld, dat Van der Heem wederkerig de Stokvis-belangen heeft gediend.

Beste Koos,

Thans graag nog een persoonlijke woord. De familie Van der Heem en de gehele staf van Van der Heem N.V. brengen je op deze dag hulde en danken je voor hetgeen je in de afgelopen 25 jaren voor ons allen hebt gedaan. Het komt niet vaak voor, dat een president-commissaris kan terugzien op een 25-jarige activiteit bij één en dezelfde onderneming, noch, dat die onderneming mede door zijn hulp uit-gegroeid is van een „eenmanszaakje”

Idee van de heer H. J. Slagmolen, Utrecht: het toepassen van een hand-wikkelmachine voor het aanbrengen van de buitenwikkeling op hysteresis-rotoren e.d.

In verband met de betrekkelijk geringe productie was voor dit werk geen wikkelmachine gereserveerd en werd de wikkeling met de hand aangebracht.

Uiteraard betekende zulks een tijdrovende arbeid. De heer Slagmolen stelde voor om een eenvoudig handwikkellapparaat te maken. Dit is gebeurd en het blijkt in de praktijk goed te voldoen. Het idee is beloond met f 15,—.

*

De heer Verelzen kwam met het voorstel het zilverstaal, dat bij de fabricage van de pen GZ 64536 wordt gebruikt, te wijzigen in automatenstaal en uit te harden.

De hierdoor verkregen besparing is plm. 0.5 cent per stuk en, de productie-hoeveelheden in aanmerking genomen, levert dit idee een beloning van f 5,— op.

*

Door de overtollige lak van de luchtfilterhuizen met een band 240 af te glanzen, in plaats van de verdunning te gebruiken en vervolgens met viltschijven te slijpen, wordt een besparing verkregen; deze methode zal voortaan worden gevolgd.

De heer Saat ontving voor dit goede idee een premie van f 15,—.

*

Het voorstel van de heer Lankhorst is niet uitvoerbaar, daar het hier een kottorboor betreft, waarmede een sleuf wordt gestoken door middel van het bewuste beitelje. Een zaagfrees zou niet in het werkstuk gebracht kunnen worden.

Deze inzending is echter wel de aanleiding tot het herzien van de toleranties zodat het beitelje iets langer kan worden gebruikt. Voor de tip is f 2,50 toegekend.

tot een groot-industrie, die artikelen vervaardigt, welke niet alleen in Nederland maar over de gehele wereld bekendheid genieten en de naam Erres tot een begrip hebben gemaakt. Met dit jubileum wens ik je van harte geluk en graag geef ik uitdrukking aan de hoop, dat het je gegeven mag zijn je functie nog vele jaren te vervullen op de wijze, die wij allen van je kennen: met élan en energie!

Spanelkullen

MIJNHEER JAN, OFFICIER IN DE ORDE VAN ORANJE - NASSAU

DE HEER J. VAN DER HEEM wordt hier, namens het bestuur van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor 's-Gravenhage, gelukgewenst door de ondervoorzitter, de heer mr Van Bosse.

Het heden en het verleden

MAANWEG, 29 April 1954. — „U zult begrijpen, dat ik niet ben gekomen om goeder-morgen te wensen. In opdracht van de Minister van Economische Zaken moet ik U mededeling doen van het feit, dat H.M. de Koningin U, mijnheer Jan van der Heem, krachtens het Koninklijk Besluit van 10 April 1954, nr. 17, heeft benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. Ik zal U thans deze onderscheiding opspelden.”

Met deze gedenkwaardige woorden, uitgesproken in de hal op de 4e etage Hoofdkantoor Maanweg door dr J. W. Noteboom, burgemeester van Voorburg, werd mijnheer Jan het derde Koninklijk onderscheiden lid van de Directie en het Bestuur van Van der Heem N.V.

De president-commissaris, de heer J. van Randwijk, bood met een kernachtige toespraak de versierselen aan, bij deze benoeming behorende.

De ondervoorzitter van de Kamer van Koophandel, de heer Mr van Bosse, feliciteerde de voorzitter namens het Bestuur van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor 's-Gravenhage. De heer Oosthoek als vertegenwoordiger van de drie Kernbesturen achtte de verkregen onderscheiding ook voor het personeel van Van der Heem N.V. een heuglijk gebeuren.

Mijnheer Leo sloot de rij van sprekers op de hem eigen korte en niet van humor gepende wijze.

Mijnheer Jan, die om 9.15 uur met zijn moeder en zijn oom arriveerde, vond de feestelijk met bloemen versierde hal vol met vrienden en medewerkers.

De organisatie van de huldiging was een volkomen verrassing voor hem: „Ik vroeg mijn oom: „Wat is hier te doen?” „Niks” zei hij kort en toen begon er iets bij mij te dagen. Ik ben zo blij als een kind, waaraan ik wil verbinden, dat een kind het product van zijn omgeving is. Ik beschouw de onderscheiding dan ook mede bestemd voor allen, waarmede ik mag samenwerken.”

Nadat de genodigden de Officier hadden gelukgewenst, bleef men geruime tijd gezellig bijeen, tot mijnheer Leo het sein gaf: „Vooruit allemaal, nu weer aan je werk!”

Toen de heer J. van der Heem, onze jongste directeur, op 13 Augustus 1907 werd geboren, was hij niet direct directeur van Van der Heem N.V.

Met andere woorden, de zoon noch de oprichter van onze N.V. zelf hadden met fabricage iets van doen. De vader, de heer P. H. J. van der Heem, was toen nog officier.

De onmiskenbaar technische interesse van zoon Jan evenwel is een belangrijk argument geweest, om het uniform uit te trekken en het volkomen nieuwe beroep te kiezen van radiofabrikant.

Mijnheer Jan begon na de H.B.S. met de verkoop van radio-onderdelen bij de fa. Versevelt. Ook in de later opgerichte eigen onderneming kreeg hij deze taak op de — thans zo brede — schouders gelegd. Hij vond dat geen onverdeelde genoegen.

Sinds het overlijden van zijn vader in 1933 is mét het verkrijgen van de functie van mededirecteur zijn taak steeds omvangrijker geworden.

Vooraf de enorme vlucht van de N.V. na de oorlog, zijn andere maatschappelijke functies als die van voorzitter van de Kamer van Koophandel voor 's-Gravenhage, hebben de vrije tijd zo beperkt, dat zijn andere hobbies (behalve zijn werk dus) boksen en tennis, er thans bij zijn ingeschoten.

Het is te hopen, dat zijn naaste medewerkers de Officier zoveel werk uit handen kunnen nemen, dat de tijd voor boksen weer beschikbaar komt.

Dan echter liever niet met de gelukwensende

Redactie.

Een bijzondere dag

Er zijn veel opmerkelijke dagen in een jaar, maar op 29 April j.l. was het een zéér bijzondere dag.

Een bijzondere dag voor de heer J. v. d. Heem, in zijn functie van voorzitter van de Haagse Kamer van Koophandel, een bijzondere dag voor de familie v. d. Heem, maar evenzeer een bijzondere dag voor het personeel van Van der Heem N.V. en de E.N.A.F. N.V., van welke vennootschappen de heer Jan de jongste directeur is.

Aangenomen mag worden dat de benoeming tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau o.m. plaats vond met het oog op het voorzitterschap van de Kamer van Koophandel en Fabrieken van 's-Gravenhage, hetwelk de heer J. van der Heem sedert enkele jaren bekleedt. Doch vast staat dat zij evenzeer verband houdt met het feit, dat de heer J. v. d. Heem onze directeur is en wanneer wij onze voldoening uitspreken, dat de heer Jan een Koninklijke onderscheiding te beurt is gevallen, dan is het op grond van het hierboven genoemde feit, dat de 29e April ook een bijzondere dag is voor ons personeel.

Op welke functie de onderscheiding dan ook meer in het bijzonder betrekking moge hebben, in alle bescheidenheid menen wij toch zeker te mogen zeggen, dat de twee vennootschappen, waarvan de heer J. v. d. Heem directeur is, de leerscholen zijn geweest waardoor hij als voorzitter van de Haagse Kamer van Koophandel zoveel waardering heeft ondervonden. Daarom, mijnheer Jan, ook namens het gehele personeel van Enaf en Van der Heem N.V. hartelijk gefeliciteerd met Uw Koninklijke onderscheiding en wij hopen, dat U deze nog lang en met ere zal mogen dragen.

DE DRIE KERBESTUREN.

Solex-puzzle-plaag

Wij zullen het nooit meer doen! „Leuk,” zeiden ze tegen de Redactie, „er moet eens een puzzle in komen”.

„Zouden de abonné's daar nu wel zin in hebben?” betwijfelden wij toen.

Mensenkinderen, waar zijn wij aan begonnen. Eerst kwamen de inzendingen druppelsgewijs, maar op een gegeven moment was de beer los!

„Vijftig!” telden wij trots. „Honderd,” zeiden wij wat later, benepen.

Nu worden wij alleen maar schichtig, als de postman er aan komt en grijnzend een pak inzendingen over het bureau kwakt.

Gelukkig, 1 Mei is de inzendtermijn gesloten. Wat gaan wij nu doen? Juist! Een commissie benoemen. Die moet maar confereren over de prijzen en wie er mee mag gaan strijken.

Mijnheer Leo, COMMISSARIS VAN STOKVIS N.V.

EEN VAN DE GRONDLEGGERS van de thans grootste Haagse industrie is de heer L. W. van der Heem. Onze oudste directeur, vandaag benoemd tot commissaris van de Verkoopmaatschappij R.S. Stokvis en Zonen N.V., heeft het bewijs geleverd, dat *durf* — naast kennis en enthousiasme — het element is, waardoor een mens in het leven kan slagen.

Durf, want er is rijp beraad voor nodig geweest het luitenantchap vaarwel te zeggen voor de voor velen in 1926 dubieuze toekomst van de radio.

Mijnheer Leo is de man, die in het begin al spoedig zag, dat die klantjes zo te hooi en te gras geen reële basis voor de toekomst konden geven. Hij ondernam met een radiotoestel onder de arm de pelgrimsreis naar Stokvis, waaruit een proeforder voortvloeide.

Hij was de man, die na de vreugde over het verkrijgen van de eerste grote opdracht tot levering van 309 toestellen binnen zes maanden, 25 jongens, kersvers van de ambachtsschool, aannam en een merkwaardige cursus in het bouwen van radiotoestellen gaf; de man ook, die later de stofzuiger in productie nam en daardoor de seizoenspieken in de productie wist te nivelleren. Liefde voor het werk en het vermogen, die liefde op zoveel mogelijk mensen over te dragen zijn de redenen, waaraan mijnheer Leo zegt zijn succes te danken te hebben.

„En aan het feit, dat één ons geluk in het leven vaak van meer belang is, dan een pond verstand”. Voor wie leren wil is de les, dat deze carrière stoelt op de combinatie „mijn hobby is mijn werk”. De heer L. W. van der Heem acht de handel tekort gedaan in waardering. Zonder fabrikanten geen handel, maar zonder verkoop evengoed geen fabrikanten.

Mijnheer Leo heeft een mooi bureau

Oom Leo, welkom bij Stokvis!

TOT MIJN SPIJT heeft iemand mij gevraagd in dit blad iets te schrijven, over het feit, dat de heer L. W. van der Heem tot commissaris bij R.S. Stokvis en Zonen N.V. is benoemd.

Tot mijn spijt is dat gevraagd; ik had het liever geheel eigener beweging en spontaan willen doen.

Ik ben er minstens even blij om, als bij. Van der Heem en Stokvis werken nauw samen. Zij willen van die samenwerking getuigenis afleggen in hun bedrijven en zij willen die verbondenheid aan de buitenwereld tonen. Zij zijn trots op die samenwerking.

Sinds een kwart eeuw is Stokvis in het bestuur van Van der Heem vertegenwoordigd. De zaak Van der Heem is in die periode belangrijk gegroeid en is nu ruimschoots volwassen. En reeds uit dien hoofde is het volkomen verantwoord, dat Van der Heem in het bestuur van Stokvis zitting neemt.

De nieuw benoemde commissaris is een man van grote energie en fantasie. Gedurende de oorlogsjaren was hij bij Stokvis mededirecteur. Hij kent onze zaak en zij neemt 'n grote plaats in zijn hart in.

Namens de leiding en namens die hele grote Stokvisfamilie wens ik hem van harte geluk bij zijn weder-intreden in de Stokvis gelederen.

Hij is daar oprecht welkom.

Dat deze benoeming is geschied op de dag, waarop ik het voorrecht heb 25 jaar aan Van der Heem N.V. verbonden te zijn, zou men geneigd zijn toeval te noemen, mis men deze naam toekent aan een orde, die men niet kent.

Leo, dat Stokvis nog vele jaren van jouw adviezen mag profiteren en, heel onbescheiden, dat ik dat mag ervaren.

J. VAN RANDWIJK.

1 Mei 1954.

in zijn directiekamer staan. Daaraan zit hij zelden te werken. De tafel daarvoor met het warm-getinte dikke kleed erover heeft zijn voorkeur. Meer dan één klein stapeltje paperassen zal men bij hem, ook tijdens het werk, niet aantreffen. Hij is de goed-georganiseerde werker bij uitstek.

Een dergelijke werkwijze wordt gevonden bij mensen, die in 27 jaar van een knutselpartij in een schuurtje een concern opbouwen, waarvan het hoofdkantoor aan de Maanweg staat.

Ook Uw huisgenoten

De Directie van Van der Heem N.V. stelt er prijs op, dat een personeelsorgaan wordt uitgegeven.

Waarom?

Om de — zo noodzakelijke — band tussen alle medewerkers te verstevigen. Dat geschiedt op de manieren, die U in elk nummer ziet toegepast: het vermelden van jubilarissen, van nieuwkomers, van allerlei mededelingen, door humor uit ons bedrijf, enz.

Ook het geven van korte reportages over de werkzaamheden van een bepaalde afdeling of persoon draagt bij tot vermeerdering van de kennis van ons bedrijf en ..... de waardering voor elkaars werk.

Daarom is het zo plezierig, dat velen bereid worden gevonden een bijdrage te leveren.

Eén stukje in de band, die ons bindt, wordt wel eens uit het oog verloren. Dat is de band met de huisgenoten van de werkers uit het Van der Heemse Huis. Daarom: laat Uw huisgenoten „het V.D.H.-tje” ook lezen.

Nog liever: laten zij ook eens een bijdrage leveren. Die wordt van harte begroet door

De Redactie.

Hierbij dank ik ook namens mijn vrouw, directie, chefs en collega's voor de mooie cadeaux en de belangstelling, bij mijn huwelijk onderhouden.

D. VERWEY en echtgenote
Afd.: C. 4000.

*

Directie, chefs, bazen en personeel en Kernen van de Fabrieken Maanweg en Utrecht: hartelijk dank voor de felicitaties en de mooie cadeaux, bij mijn 12½-jarig jubileum ontvangen.

Stofzuigermontage.
C. LINDENHOF

OOM LEO had plezier in de geslaagde krijgslist, voor neef Jan opgezet met de moeder van mijnheer Jan, mevrouw Van der Heem (foto links).

MIJNHEER LEO: „Val niet flauw, de dokter (van Werkum) staat naast me.” V.l.n.r. de heren L. W. van der Heem, drs v. Luttermelt, Niermeier, De Boer, Van Randwijk, Van Bel, mej. Colijn en de heer Wezenaar.

De oudste band...

De oudste band tussen de heren Van Randwijk en Van der Heem vond de bekroning in de eerste opdracht van Stokvis tot levering van radio-toestellen uit onze fabriek. Die order ziet U hiernaast.

Het moet, behalve onze directie, ook de jubilerende president-commissaris met gerechtvaardigde trots vervullen, dat Van der Heem N.V. in 27 jaar zo is gegroeid.

Om antwoord te krijgen op de vraag „Hoe wordt men president-commissaris, directeur, acteur, voetballer, commissaris van vele ondernemingen, enz., enz.” hebben wij de heer Van Randwijk thuis opgezocht.

Thuis: een eenvoudige villa met vriendelijke glas-in-lood-ramen, gelegen aan een drukke verkeersweg in Dordrecht. Een kleurig bord boven de erker vertelt, dat hier de vice-consul van Zweden woont, een eervolle benoeming voortgevloeid uit de vele contacten met dat land. Een druk op de bel en de gastheer doet zelf open.

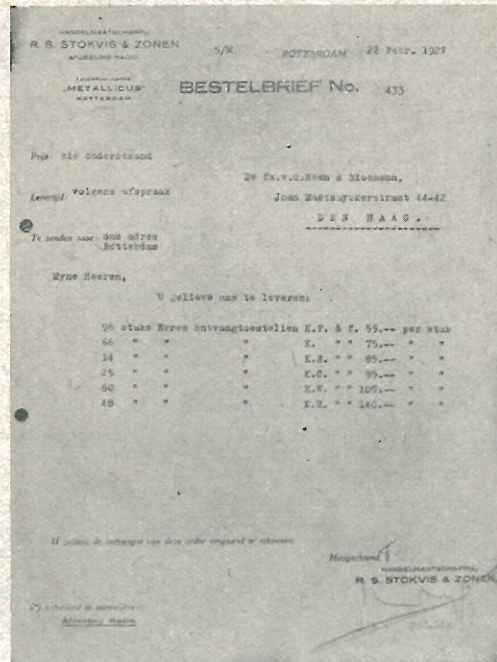
De heer Van Randwijk is een groot liefhebber van de zon. Daarom geschiedt het praatje in de tuin, in de zon, op de rustbank (verjaarsgeschenk van zijn dochter, mevrouw mr Henny).

„Over de band tussen Van der Heem als fabrikant en Stokvis als verkooporganisatie zullen jullie wel genoeg weten.” De heer Van Randwijk lacht, als wij hem vragen hoe hij tot directeur van een handelshuis met drie en twintig-honderd employé's en president-commissaris van een fabriek met meer dan tweeduizend werknemers is opgeklommen.

„Heel in het kort: na enkele kantoorbaantjes kwam ik als aankomend bediende bij Stokvis. Door omstandigheden (de heer Van Randwijk zal bedoelelen: door heel hard en met liefde werken. Red.) werd ik na een paar jaar chef van de toen nog onbetekenende afdeling gereedschappen. Die afdeling is met de bloei van Stokvis in belangrijkheid toegenomen. Mijn benoeming tot onder-directeur, later tot directeur volgde.

In 1927, bij het eerste bezoek van de heer L. W. van der Heem, moet ik intuïtief iets hebben gezien in de toekomst van radio-toestellen. Dat gevoel bleek al spoedig juist te zijn: Van der Heem moest uitbreiden en de financiële interesse maakte mij commissaris.

Ik heb diepe bewondering voor de heren Van der Heem, die door durf, initiatief en een schier onbegrensde werk lust zichzelf hebben gemaakt tot wat zij nu zijn. Daarmede tevens door de geschapen werkgelegenheid ook sociaal zich hebben geschaard onder de Nederlanders, die in de onmisbare industrialisatie een groot aandeel hebben gehad.” Uit het gesprek blijkt een enorme waardering en genegenheid met name voor onze oudste directeur.

„Zijn integriteit maakte, dat hij in de benarde oorlogsjaren tot directeur van Stokvis werd benoemd. Het is voor de directie van Stokvis verheugend, mijnheer Leo met ingang van 1 Mei tot commissaris van onze zaak benoemd te zien. Hiermede wordt tevens de nauwe samenwerking tussen onze ondernemingen naar buiten geaccentueerd.”

Over het advies, hoe te handelen om een functie als die van de heer Van Randwijk te bereiken, zegt hij: „Zorgen dat je niet te veel in de gaten loopt, naast hard werken en liefde voor je taak hebben: wat je presteert en gepresteerd hebt, daar komt het op aan.”

Onze president-commissaris verstaat de kunst van het kiezen van medewerkers, waardoor hij weet, dat hij ook de

belangrijke zaken kan delegeren. Daardoor is het hem mogelijk geweest, tijd te vinden voor zijn tweede hobby: het amateurtoneel. Van „Inter Amicus” is hij twee-en-veertig jaar voorzitter; een leider, die met groot talent op de planken staat.

Hij was actief voetballer van de Dordtse voetbalclub DFC, waarvan hij nu — actief — erelid is. Twee-en-twintig jaar lang al schrijft hij zijn maandelijkse rubriek in het clubblad onder de naam Koran (KOos van RANDwijk) op een wijze, een beroepsjournalist waardig.

De belangrijkheid van zijn hoofdtaak en zijn andere functies hebben het gezinsleven niet verstoord. In alles werd en wordt meegeleefd.

Een „keiharde” zakenman? Misschien wel. Maar een „keihard” mens? Stellig niet, zoals blijkt uit de bestuursfuncties, welke de heer Van Randwijk bekleedt in vele organisaties op sociaal gebied. „In de omgang geen dondermond; een gemakkelijk mens, zonder drukte, maar met een niet te beschrijven gezag”, zeggen zijn naaste medewerkers.

Zes en zestig jaar is onze jubilerende president-commissaris, die dagelijks op de zaak aanwezig is.

Moge God hem nog vele jaren tot genoegen van zichzelf en zijn familie en tot heil van ons allen de kracht en de bezieling schenken, waarvan o.m. de machtige band tussen Stokvis en Van der Heem het resultaat was.

Ook namens mijn vrouw bedank ik Directie, Chefs en collega's van harte voor de mooie cadeaux, die wij bij ons huwelijk kregen.

P. PRONK

*

Mede namens mijn echtgenoot dank ik de Directie, Chefs en collega's voor de cadeaux en belangstelling bij mijn huwelijk onderzonden.

C. v. d. Voort-Beijne, afd. Montage.

...en de jongste band

„Inter Amicus”, het Dordtse amateur (!) toneelgezelschap voerde eergisteravond voor de Van der Heemers het stuk „De Forellenvisser” op. V.l.n.r. de bisschop (J. van Randwijk), de moeder (Jenny Moolekamp), Nelly (Wilka Sleenwits) en René (H. C. Helleman)

VOLGENS DE ARTIKELEN 66 en 67 der Grondwet worden Ridderorden ingesteld door een wet, op voorstel der Koningin. Hier te lande bestaan de volgende orden: Militaire Willems-Orde, Orde van de Nederlandse Leeuw, Orde van Oranje-Nassau, Huisorde van Oranje, Huisorde van de Gouden Leeuw van Nassau.

De Orde van Oranje-Nassau is ingesteld bij de wet van 4 April 1892 en strekt

„tot vererende onderscheiding van Nederlanders of vreemdelingen, die zich jegens de Koningin en de Staat of jegens de maatschappij op bijzondere wijze hebben verdienstelijk gemaakt.”

Zij bestaat uit 5 klassen, t.w. de Grootkruizen, Groot-officieren, Commandeurs, Officieren en Ridders, alsmede uit Eremedailles, te verlenen in goud, zilver of brons.

***

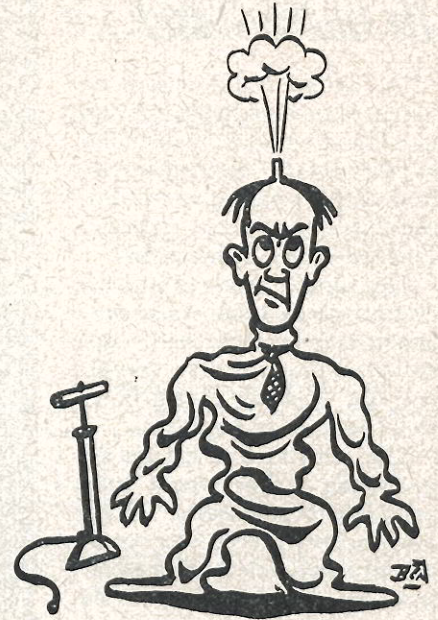
Wel te onderscheiden van de instelling ener orde valt de benoeming daarin in enigerlei klasse. Deze geschiedt door H.M. de Koningin, zij het in overeenstemming

met het karakter der Nederlandse staatsinrichting onder verantwoordelijkheid van de desbetreffende Minister. Hierin ligt de verklaring van het feit dat bij gelijktijdige onderscheiding (zoals dit gebruikelijk is ter gelegenheid van Hare Majesteits verjaardag) van verscheidene landgenoten en – voorzover zulks mogelijk is – van vreemdelingen de benoemingsbesluiten zijn ingedeeld in categorieën, overeenkomende met de ministeriële departementen.

De heer J. van der Heem werd tot officier in de Orde van Oranje Nassau benoemd bij Koninklijk Besluit van 10 April 1954, No. 17, in de categorie Economische Zaken.

***

Bij de vele mensen, welke onze Directeur naar aanleiding van deze benoeming reeds merden aangeboden of nog zullen bereiken – een gebeurtenis welke op de dag af plaats vond 5 jaar na de toekenning van dezelfde onderscheiding aan de heer L. W. van der Heem – voegen redactie-commissie en redacteur van het V.D.H.-tje in maardering en met vreugde gaarne de hunne. v. L.

Op de ouderavond, onlangs gehouden, sprak dr Johan H. Scheurer over de vrije-tijdsbesteding van onze jeugdige werkers. Over het gebrek aan hobbies zei hij toen o.m.: „Zonder dat de jongens het weten, lopen zij dan leeg!” Waardoor de heer Vroklage bovenstaande opvatting tekende.

„De Forelle

Exlibris van de heer Van Randwijk „Jouez Votre Rôle” (J. v. R.)

heer v. v. Randwijk.

Na kennisgeving van critieken over vroegere prestaties van „Inter Amicos”, de Dordtse amateur-toneelveren, waarvan onze president-commissaris

reeds 42 jaar voorzitter is, waren de verwachtingen vrij hoog gespannen. Zoals is gebleken, tóch nog niet hoog genoeg. De beperkte ruimte in deze kolommen laat geen gedetailleerde beschrijving toe. Hetgeen wij op 29 April hebben gezien, leunt zeer dicht tegen beroepstoneel aan.

Namen noemen heeft geen zin: het samenspel was uitstekend, de typering waren heel knap.

Zeshonderdvijftig mensen in één zaal zijn zó gevangen geworden in dit drama, dat een vallende speld hoorbaar geweest zou zijn. 'n Prachtige avond, lof voor regisseur Bert Dijkstra.

gespeeld door „INTER AMICOS” beroepstoneel!

De heer L. W. van der Heem huldigde na afloop de spelers (met bloemen) en de heer J. van Randwijk kreeg als jubilerende president-commissaris woorden toegevoegd, die getuigden van grote waardering en dank, voor hetgeen de heer Van Randwijk in 25 jaar voor Van der Heem N.V. heeft gedaan, welke waardering eveneens door bloemen kracht werd bijgezet.

MONSEIGNEUR LESCURE (J. van Randwijk) en zijn jeugdvriendin, de moeder van Jean (Jenny Moolekamp).

Nieuwe cantine in Arentzstraat

Op Dinsdag 20 April heeft de heer Meijs de nieuwe cantine met aangebouwd badhuis in de Arentzstraat officieel in gebruik gesteld.

Na een korte toespraak tot het gezamenlijke personeel, overhandigde de heer Meijs de sleutels van het nieuwe gebouw aan de baas van deze Utrechtse afdeling, de heer van Beem. De heren Carsouw en Stout alsmede Mej. Hendrikx waren bij de opening tegenwoordig.

„Eigenlijk zou ik eerst zelf een bad moeten nemen, maar ik geloof dat het zo ook wel gaat”, zei o.a. de heer Meijs in zijn speech.

In een kort overzicht gaf spreker enkele punten aan, welke voor de totstandkoming van het gebouw hadden gepleit. Speciaal het badhuis, waarin enkele ruime douchecellen en bovendien twee flinke geisers zijn ondergebracht, vond spr. een aanwinst.

„Het personeel van de afdelingen Galvano, de Lakspuiterij en de Slijperij kan voortaan schoon gewassen naar huis gaan”, aldus de heer Meijs.

Ook de voltooiing van de gezellige cantine was volgens spreker een belangrijke stap vooruit, al moest hij er aan toevoegen, dat de vlotheid, waarmee dit is geschied, soms wat te wensen had overgelaten.

„Maar,” betoogde de heer Meijs, „Gods molens malen nu eenmaal langzaam.”

Tot slot wakte hij de aanwezigen op, het interieur in goede staat te behouden. Na afloop werden de aanwezigen getraceerd op koffie en sigaretten.

H. COOMANS

PARAAT.... VOOR HEN DIE STIERVEN

Wanneer het U vergaat als mij, is het mogelijk dat U op een gegeven moment in de knoop komt met Uzelf. Die knoop kan worden veroorzaakt door een financieel probleem, een ander materieel vraagstuk waarvoor U uit geestelijke moeheid niet meer wilt strijden om het kwijt te raken en dat kan dan tevens betekenen, dat Uw moreel niet sterk genoeg is, om met de vereiste kracht dag in, dag uit, verder te gaan.

Omdat dit verschijnsel zich vaker manifesteert dan wel wenselijk is, en omdat de herdenking van de bevrijding voor de deur staat, is het goed daarover eens met U van gedachte te wisselen.

Tevelen belanden tegenwoordig in een sfeer van neerslachtigheid, die het leven somber maakt. De één zit daarover een paar dagen teneer, maar een ander kan er zich niet meer uit losmaken. Zonder in te gaan op de redenen hiervoor: men MOET zich daarvan kunnen bevrijden. Omwille van Uzelf, omwille van Uw huisgenoten, Uw vrienden, ja en ook omwille van Uw vaderland en... omwille van hen die er niet meer zijn.

Speciaal doel ik op diegenen, die in de oorlog zijn omgekomen: gefusilleerd, gestorven in een concentratiekamp, sneuvelde op het slagveld. Weet U, zij sterven niet omdat het nu eenmaal niet anders kon. Zij sterven „ergens” voor. Het is irrelevant, of één zich offerde uit idealistische overwegingen, een ander uit vaderlandsliefde en een derde om wéér andere redenen; ten slotte sterven zij voor U, voor ons. Het DOET er immers niet toe of zij zich realiseerden, wat hen bewoog tegen de Duitsers op te trekken; want zelfs zij, die zichzelf geen rekenschap gaven van de motieven van hun strijd, zij hadden dan toch diep in hun binnenste „iets” wat hen deed strijden voor ons, om een vrij land terug te winnen. Zeker, zij deden dat ook voor zichzelf: om zelf straks te kunnen gaan en staan waar zij wilden en om vrij te kunnen leven en werken en om fijn weer te mogen zeggen hoe je erover denkt. Alleen: zij hebben het niet overleefd.

De bevrijding heeft velen niet gebracht wat zij ervan hadden verwacht. En tenslotte leidt dat besef sommigen tot bespiegelingen van „het is knudde in Nederland en verrot in de rest van de wereld”.

Wanneer U in dat stadium bent aangeland en daardoor zò met Uzelf in de knoop zit, dat U de nodige levensduur niet meer kunt opbrengen, dan kan het nuttig zijn dat U naar de Waalsdorper-vlakte gaat.

Drie houten kruizen duiden aan, dat hier Nederlanders werden vermoord. De Waalsdorpervlakte is nu, negen jaar na de bevrijding, mèèr geworden dan de plaats, waar bepaalde personen tengevolge van het Duitse optreden de dood werden ingejaagd. Hier immers worden jaarlijks op de 4e Mei zonder toespraken en zonder vertoon de doden uit het gehele land herdacht.

Op deze plek komt U dan met Uw sombere gedachten. Zomaar eens, bij voorkeur op een mooie dag. Wellicht blijft U het „knudde” vinden in Nederland, blijft de wereld een „verrotte boel”.

Maar beseft in ELK geval, dat zij die sterven, „ergens” voor sterven. Als U ZELFS hier niet kunt terugvinden een dankbaarheid, dat U de bevrijding hebt beleefd, zelfs niet een blijheid kunt opbrengen over de VRIJE wijsheid om U heen, dan kan er toch nog wat voor U overblijven. Dat moet dan zijn het realiseren van het feit, dat de doden iets hebben achtergelaten: een eenzame vrouw, een vriend, een kind.

En een plicht. Misschien kunt U dan de plicht vinden, om verder te gaan. Niet defaïtistisch, niet alleen maar te doen, wat noodzakelijkerwijze gedaan moet worden, maar met de bij die plicht behorende lef om te strijden tegen alles wat nìet goed is; om te behouden alles, wat wèl goed is.

Daar hebben de nabestaanden recht op, maar in de eerste plaats de geval-lenen.

Die moed te kunnen opbrengen, paraat te zijn om op deze wijze verder te gaan, eerst dat besef maakt het offer van hen, die nu slapen, niet te vergeefs.

Ni.

De Maanweg heeft een eigen — prachtige — brievenbus in de Postkamer. Ontwerp van de heer De Jong, vervaardigd door de heer Van Noort; Figuratie: mej. Straathof.

WIELENBANDERS VOOROP

Er worden door enkele Enaf-personeelsleden wel degelijk bijdragen voor ons VDH-tje geschreven, maar uit Uw brief aan de Redactie blijkt, dat U geregeld minstens één keer de naam „Enaf” of „Solex” wilt lezen.

Vergeet niet, dat wij onder dezelfde Directie als aan de Maanweg en Utrecht ressorteren en dus de grote Van der Heem-schare vormen, die bezield zijn van alle producten, die wij vervaardigen en dat wij in diversen daarvan over en weer een aandeel hebben in het tot stand brengen ervan.

Het is U toch bekend, dat Utrecht en de Maanweg eveneens medewerken om onze Solex compleet te maken en verwachten begrip van U, dat de Enaf-bijdragen voor „het VDH-tje” daarom algemeen worden gehouden.

Indien er echter onder U zijn om over zijn afdeling een aardig gebeuren of een wetenswaardigheid over Uw werk te schrijven, dan zal dit de VDH-lezers zeker prettig stemmen.

Dus raden wij U aan, de hand aan de schrijversploeg te slaan en geen angst te hebben voor Uw eventuele taal-onkundigheden, want die haalt de Redactie er wel uit.

Wielenband-werkers en natuurlijk ook overige Enaffers: neem, als U des avonds even rustig zit, de kans waar om ook eens Uw woorden in ons VDH-tje te vertolken.

EEN STEM VAN DE ENAF

Dank voor deze opwekkende woorden. Wij gaan nog verder dan de sympathieke schrijver van het bovenstaande. Wanneer Uw angst voor taalfouten zò groot is, dat U daarom de pen niet durft opnemen, geeft U dan hetgeen U op het hart hebt even telefonisch door aan de Redactie of — wij schrijven dit zonder te vragen — aan één van de — aardige — dames van Uw kantoor. Dan komt Uw bericht vanzelf in UW VDH-TJE

Aangeboden: Een keurige drie-kamerwoning; Huur f 7,90.

Gevraagd: een soortgelijke woning in Ede, Arnhem of omgeving.

Te bevragen: Mevr. Hagebeek, T. Cavusstraat 17, Voorburg.

Aangeboden: Zonnige eerste étage te Voorburg, bestaande uit 2 kamers en suite, 2 slaapkamers, huur f 37,70 (incl. verhoging).

Gevraagd: Woning te Scheveningen.

Opgaven: Kerst, Werkvoorbereiding.

Welkom

B. G. Holswilder, Mechanische afd. T.C.; H. Kort en F. Stumpf, Inleerband; F. H. Nieuwland, Montagecontrole; J. C. v. Aalst, Kostprijs; F. A. Elsborg en G. Vacher, Tijdschrijverij.

Welkom in Utrecht:

J. W. Hoonakker, afd. Draaierij; J. G. Linschoten, afd. Magazijn.

Gefeliciteerd

met het huwelijk van:

De heer J. Koning (afd. Montage) met mej. L. Huffels per 14-4-'54.
B. Roos van Raadshoven, afd. expeditie op 23.4.1954 met mej. H. v. d. Kruijff.

GEBOREN

Mientje Sophia, dochter van J. S. v. Baaren-Ettekoven, afd. Montage per 24.4.'54.
Franciscus Maria, zoon van Th. A. v. d. Wee, afd. Montage per 24.4.'54.
Catharina, Maria, Theodora, dochter van G. Meyers, afd. Wikkel op 15.4.1954.

Paastournooi Utrecht

Het grote Paas-klaverjastournooi, dat op Donderdag 15 April in de cantine van fabriek Utrecht werd gehouden, is een overtuigend succes geworden. De avond was georganiseerd door de heren Van der Linden, Bul en Loozekoot.

De Directie gaf haar — zo gewaardeerde — medewerking, door voor de helft in de kosten bij te dragen. Voor de prijzen waren enige honderden eieren beschikbaar gesteld, welke een buitengewoon stimulerende invloed op de prestaties uitoefenden. Er werden tenminste tientallen „pannen” gespeeld door de 64 deelnemers, die tenslotte allen — de laatste evengoed als de eerste — in de prijzen vielen.

Winnaar werd de heer Pel met een totaal van 6474 punten.

H. COOMANS.

OPERATIE „CARNAVAL”

Om tien minuten voor zes werd de heer De Bruijn (portier Maanweg) gealarmeerd: „Brand bij Van der Heem, afdeling Draaijerij, codewoord Carnaval.”

Dat was het begin van een breed opgezette oefening voor onze Bewakings-, Brandweer- en E.H.B.O.-diensten, een oefening die als een goed gesmeerde machine liep.

De brand ontstond in de afdeling Draaijerij tengevolge van een defect aan een centrifuge, waardoor brandende olie in het rond werd geslingerd, hetgeen met een zware rookontwikkeling gepaard ging.

De brand werd aanvankelijk bestreden door enige leden van de interne brandweer en daarna door de Haagse brandweer. De laatste verscheen met 2 motorwagens en een ladderwagen ter plaatse; schuimblussers, 'n schuimkanon en 1 straal, gevoed uit de Broeksloot werden ter bestrijding van het vuur ingezet.

De volgende belangrijke gegevens werden verkregen:

	min.	sec.
Hr Steevens neemt telefoon in afdeling Draaijerij	0	0
Signaal voor portier de Bruijn	0	5
Portier herhaalt en noteert de boodschap: „Meld brand bij v. d. Heem, afd. Draaijerij, codewoord „Carnaval”	0	40
Portier roept brandalarm om, 1e x	0	40
Idem, 2e x	1	00
Portier neemt telefoon voor brandweer	1	14
Brandmelding volgens opgave	1	28
Buitenportier met vlag bij geopend hek	1	55
Hr Schippers in Draaijerij (Brandwacht)	2	24
Hr. v. d. Ark in Draaijerij (Interne brandweer)	2	42
Hr van Es in Draaijerij (Interne brandweer)	2	42
1e schuimblusser bij vuurhaard	3	18
2e schuimblusser bij vuurhaard	3	48
Hr Daudéy in Draaijerij (E.H.B.O.)	±4	00
Buitenportier haalt loper bij hr de Bruijn	5	24
Motorwagen Rijswijkseweg bij ingangshek	6	18
Motorwagen ter plaatse (naast Draaijerij)	6	48
Ladder van wagen (sleutel voordeur niet aanwezig)	7	06
Hr Schippers met sleutel bij Draaijerij	7	54
Hr Pina arriveert op achterterrein 5 man Haagse brandweer in Draaijerij (verkenning)	8	12
Ladderwagen Rijswijkseweg ter plaatse	8	30
2 schuimblusapparaten n. Draaijerij (1 CO ₂ app. + 1 droogpoederapp.)	9	08
Hr Pina op Draaijerij	9	51
Motorwagen Rijswijkseweg naar Maanweg	±10	00
2 schuimblussers Haagse brandweer bij vuurhaard	10	12
Motorwagen Prinsestr. ter plaatse	?	?
Motorwagen Rijswijkseweg drukleiding aangesloten	11	00
Drukleiding heeft water	11	45

Vanaf wagen 3 lengten slang uitgerold	12	36
Slang aan slangenrol gemonteerd	13	12
Slang uitgerold	13	54
Schuimkanon gemonteerd aan losse slang	15	15
Brandweerman met kanon naar Draaijerij (masker voor)	15	15
Schuimkanon in Draaijerij (over de trap)	15	42
Slang van schuimblusser vast aan slang wagen Rijswijkseweg	15	42
2e slang wagen Prinsestraat vanaf Broeksloot gaat via verdeelstuk naar Draaijerij	16	30
2e slang in Draaijerij door trapgat	17	00
Hr Ester in Draaijerij	18	06
Water vanuit Broeksloot tot verdeelstuk	18	12
„Brand meester”	19	00
Inrukken geblazen	20	00

De volgende leerzame aantekeningen zijn verkregen:

De heer Ester werd gewaarschuwd, de heer Lagendijk niet. De heer Steevens werd wel getracht in de fabriek te bereiken, er is echter niet naar zijn huis gebeld.

Het brandweerappèl is niet omgeroepen volgens instructie, hetgeen tijdverlies opleverde. Ook de sleutels kwamen niet tijdig bij de buitenportier.

De buitenportier is de sleutels gaan halen, doch kwam met de verkeerde sleutels, wat later een oponthoud van ± 1 minuut gaf. De instructies gaven mogelijkheden tot misverstanden.

Geconstateerd werd, dat na werktijd de binnendeuren in de metaalafdeling nog open waren.

De slangenrol van wagen Rijswijkseweg was niet goed opgerold en bleef bij het afrollen vastzitten. De slang, die door het trapgat ging, was niet vastgemaakt.

Verder zijn de blussingswerkzaamheden tot volle tevredenheid verlopen.

STEEVENS

Van RADIO-GRAMOFOON tot BILJARTKEU

Voor de tentoonstelling „Vrije-tijdsbesteding”, welke Vrijdag 30 April in de fabriek Utrecht is gehouden, bestond grote belangstelling.

De talrijke aanwezigen hebben tevens kunnen genieten van een gevarieerd programma, dat bestond uit een leerzame pottebakkers-demonstratie, accordeonmuziek van een zeer jeugdige muzikant en een tweetal korte films.

Leerzame avond

Een rondgang langs de geëxposeerde werkstukken vormde het hoogtepunt van de avond. Vele knappe inzendingen toonden de bezoekers, wat er in de vrije tijd gepresteerd kan worden. Er waren talloze tekeningen en schilderstukken, vele hand- en borduurwerken, Smyrnakleedjes en sierlijke huishoudelijke voorwerpen.

De meeste belangstelling ging uit naar een fraaie radiokast met gramfoon-combinatie; een waar pronkstuk! Voorts was er te bewonderen een kunstig bewerkte biljartkeu, iets waaraan menig uurtje zal zijn besteed. De rest van de inzendingen stond op zeer behoorlijk peil. Vóór de pauze gaf de pottebakker enkele aardige staaltjes van zijn kunnen.

Later op de avond werd bekendgemaakt, dat men toestemming had verkregen tot het houden van een excursie naar een fabriek van aardewerken. Deze zal op een nader te bepalen Zaterdagmiddag worden georganiseerd.

Tot slot werden twee films vertoond: één interessante film over diepzeebewoners en één „antieke” van Charlie Chaplin. Al met al een leerzame en genoeiglijke avond, waar de Organisatiecommissie met voldoening op kan terugzien.

H. COOMANS.

Vacantie! Waarheen?

Nog drie maanden resten ons voor de fabrieksvacantie. Waarheen gaat U?

Weet U het nog niet? Een advies: huur een tent en trek er op uit. Geen gevraagd bij familie en kennissen naar onderdak, geen huisje of pension bespreken! Huurt U een tent en bespreekt deze dan nu al!

Heeft U geen kampeeruitrusting? Enkele dingen heeft U thuis zeer zeker al. Per persoon twee dekens, voorts een pannetje en eetbestek. Ziezo, dat is er. Een primus (want meestal mag U geen houtvuur stoken om eten te koken) kunt U voor plm. f 17 kopen. Ook andere attributen voor het kamperen kunt U te kust en te keur in de goede kampeerartikelenzaken kopen.

Wilt U meer weten van hetgeen te koop is? Inlichtingen verstrekt U graag

E. ETTY, afd. 2651, Telco.

„Alle hulpstoffen lopen steeds over de heer Stol van het C.P.P.”, lezen wij in een memorandum.

U ziet, wat dat voor die arme mijnheer Stol betekent.

OOK EEN JUBILARIS

DE NEDERLANDSE JEUGDHERBERG CENTRALE gedenkt deze maand haar oprichting, van 25 jaar geleden. Kennisneming van het in 1909 in Duitsland begonnen werk, te weten het spreiden van een net van tehuizen over dat land om jonge mensen naar buiten te brengen door bij hun trekken een eenvoudige, prettig onderdak te verschaffen, voerde in 1928—1929 in ons land tot navolging.

De opzet moest zeer bescheiden zijn. Het initiatief toch ging van de jongeren en hun leerkrachten uit en op meer algemene belangstelling viel vooralsnog niet te rekenen.

De eenvoud van toen heeft de jeugd en het werk nooit geschaad, maar een werk, dat bestaan wil blijven, streeft omhoog. Successievelijk werden de onderkomens bechter en minder simpel. De interesse werd ook bij anderen levendig en zo kwam b.v. met medewerking van een der Twentse fabrikanten in de winter 1928—1929 het „Imenschoer" te Delden tot stand, de enige jeugdherberg uit die tijd, welke nog bestaat, nu natuurlijk aangepast aan de eisen des tijds.

Later kwamen in Twente eveneens met steun van de zijde van de industrie de jeugdherbergen te Nijverdal en Denekamp tot stand.

In snel tempo groeide het „net". Gemeenten gingen prijs stellen op een jeugdherberg binnen haar muren, beseffend, dat bezoek van vreemdelingen in de leeftijd van 14—25 jaar betekent een herhaald en vaak vermenigvuldigd aantal bezoekers van ouderen later. Dat op die wijze ook in Nederland vóór de tweede wereldoorlog een bevredigend verspreid liggend aantal jeugdherbergen (70) kon worden opgericht, dat in die periode ons land werd ontsloten voor talloze jongeren, die niet aan hotels, pensions, ja zelfs niet aan kamperen toekwamen, wie zou er de waarde voor onze samenleving niet van navoelen?

Hoezeer het sociaal toerisme een levensbehoefte is geworden van de jeugd, blijkt wel hiervan, dat het hele apparaat, in de oorlog met de grond gelijk gemaakt, luttele jaren later tot nieuwe bloei is gekomen. In koortsachtige ijver is door velen vanaf 1945 aan de herbouw gewerkt en geworsten om de zeer grote sommen, die het herstel eiste; het investeringsprobleem is en was ook hier even moeilijk als elders!

Sindsdien kon die toestand worden geconsolideerd. In 1953 werden 400.000 overnachtingen geteld. Van dat aantal nemen de schoolkinderen 25 % voor hun rekening. Volgens de laatste telling brachten jongelieden van buiten onze grenzen 85.000 nachten in Nederlandse jeugdherbergen door. Dat wil dus zeggen, dat zij 85.000 dagen aan het vreemdelingen-verkeer deelnamen. Zonder overdrijving kan men zeggen, dat daarmee een fraaie propaganda voor ons land in West-Europa en overzeese landen is gemaakt. Dat dit mogelijk was, was zeker mede te danken aan het opvoeren van de kwaliteit van het apparaat.

Het kleine begin is uitgroeid tot een grote organisatie van 70.000 leden, een organisatie, die niet meer alleen steunt op de mogelijkheden van de gebruikers, maar ook op de hulp van het bedrijfsleven, de overheid en andere belangstellenden.

Behalve van de zijde van de Twentse industrie bleek ook van andere zijden uit het bedrijfsleven belangstelling voor het werk te bestaan. Herhaaldelijk werd daarbij daadwerkelijk steun verleend, onder meer ook door de Directie van Van der Heem N.V.

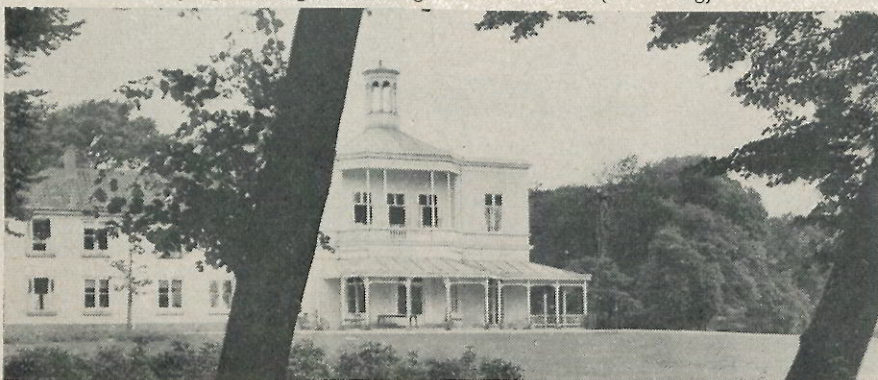
Na 25 jaar heeft nu het werk allerwege erkenning gevonden. Het doel: de jeugd goedkoop „een veilig tehuis op de tochten" te bieden is nog immer het devies. De tarieven hebben de prijsstijgingen dan ook slechts op een afstand gevolgd en dat niettegenstaande de accommodatie zozeer is opgevoerd.

Van de outillage wordt gebruik gemaakt door losse trekkers, maar ook door groepen onder leiding. Van het laatste noemden wij reeds het schooltrekken. Wij willen er graag nog eens de aandacht op vestigen, dat ook groepen van jeugdige werkers uit het bedrijfsleven onze tehuizen van hun gading kunnen vinden. Niet alleen voor vacantietoeren, maar ook voor het houden van samenkomsten van andere aard.

Dat de aansluiting van de Nederlandse Jeugdherberg Centrale bij de jeugdherbergen van andere landen het de leden mogelijk maakt, de blik te verruimen door vacaties in het buitenland, moge aan het bovenstaande nog worden toegevoegd. Van die mogelijkheid wordt zeer ruim gebruik gemaakt. In het jaar 1953 hebben jonge Nederlanders 125.000 nachten in jeugdherbergen in het buitenland doorgebracht.

Kan het verwonderen in het licht van het voorgaande, dat de Nederlandse Jeugdherberg Centrale met genoegen het 25-jarig bestaan gedenkt, dat zij zich verheugt over de in de afgelopen kwarteeuw binnengehaalde oogst en dat zij alle vertrouwen heeft, dat de 25-jarige zich zal mogen blijven verbeugen in de sympathie van de jeugd, het bedrijfsleven en de overheid?

Jeugdherberg Ockenburgh in Loosduinen (Den Haag)

BONTE AVOND

1 ♦ 9 ♦ 5 ♦ 4

„Mag ik even voorstellen, ons nieuwe lid Leny....
„Jò, doe niet zo vervelend. We hebben al kennis met haar gemaakt, toen jij beneden de deuren ging dicht doen, omdat het tochtte".

„Ik nou wachten met voorstellen tot alles aanwezig was".

„Wie moet er nog betalen? Vervelend dat ik jullie altijd achter je vodden moet zitten om dat onnozele dubbelkje."

„Jij hebt makkelijk praten. Jij zit aan de Kas."

„Dergelijke insinuaties...."

„Lui, gaan we nog een keer beginnen, want m'n aardappeltjes staan op!"

„Vooruit Joop, eet je mond leeg en praat in 's hemelsnaam niet zo hoog Haags. Je lijkt Adèle de Bourbon wel. Zijn alle dubbelkjes binnen Wim? Beginnen dan. Erika, ga jij in trance."

In deze onmiskenbare „neem op de hak"-sfeer beginnen meestal onze toneelrepetities en ik zou dit zeker niet aan de algemeenheid prijs gegeven hebben ware het niet dat de Redactie mij had gevraagd een opgewekt stukje te schrijven over de Bonte Avond, iets dat vlak voor een uitvoering zeker niet makkelijk is. U weet wel: Die laatste loodjes....!

Wanneer U evenwel zo'n toneelrepetitie zou meemaken, zou U direct getroffen worden door het enthousiasme en de toewijding, waarmee zij allen zich inspannen om U een gezellige avond te bezorgen. En eenzelfde ijver vindt U bij het orkest en bij het ballet, kortom bij allen, die aan deze avonden zullen meewerken.

Mag ik U een overzicht geven van wat U op 12, 13 of 14 Mei te zien en te horen zult krijgen? Het wordt een Bonte Avond in kermisfeer; wij nemen U mee naar het kermisterrein waar U door de Spullebaas rondgeleid wordt. Schetsen, zang, dans, muziek en enkele nummers, die wij als verrassing willen bewaren, zullen uw deel worden. Dit alles omspeld door de zoetvloeiende tonen van ons onvolprezen orkest.

Hoe komt U aan een kaart voor dit festijn?

Dit gaat als volgt:

Dinsdag 11 Mei a.s. worden op de gebruikelijke voorwaarden de kaarten uitgereikt voor de 3 avonden, waarop dit kermisprogramma wordt gebracht.

Zoals van ouds in de beide pauzes in het ontspanningsgebouw. Voor de Enaf worden de kaarten tijdig ter beschikking gesteld aan de heer Evers.

Nog een paar tips:

Zorg dat U Dinsdag 11 Mei bij de uitreikplaats gaat staan van de avond waarop U kaarten wilt hebben; er zijn dus 3 uitreikplaatsen.

Per persoon worden hoogstens 2 kaarten uitgereikt.

En dan: Wees er vlug bij want er zijn slechts drie uitvoeringen.

F. Melvrecht

ELKE OVEREENKOMST MET BESTAANDE „VAN DER HEEM-PERSONEN” IS TOEVALLIG

J. Melvrecht

ELKE OVEREENKOMST MET BESTAANDE „VAN DER HEEM-PERSONEN” IS TOEVALLIG